

Salalalala

Espektakulari kantatzen dio *Gari*-k. Eskandaluari Rafaelék. Eta halaxe gabilta. Espainian eskandaluz eskandalu. Euskaldunok espetakulari so.

Ikusle finen moduan, telesailaren ale guztiak irensten gabilta banan-banan. Lehenengo denboraldian ustelkeria; bigarrenean ogasunari iruzurak eta master eta abarretako titulu faltsuak; hirugarrenean estoldetako bilkura eta grabazioak, ministro-kideei irainak... Nahi beste luzatu daiteke trama, argia ikusteko prest lozorroan dagoenak horrexetarako ematen baitu, nahi besterako. PP eta PSOE tartekatu dira Gobernuan, Espainian frankismoa erreformatu eta demokrazia izendatzen duten hori hasi zenetik. Denbora horretan eta gaur arte, alderdi horien kide garrantzitsuenak izan dira botere ekonomikoekin batera Estatuko botere sarea ehundu dutenak, non eguneroko ogia, pribilegioak, eroskeria, klientelismoa eta, batez ere, guztia ezkutatzeko paktu ez idatzi bat izan diren. Estamentu guztiek hartzen zuten parte, komunikabideek barne. Interesak interes, brotxa lodienetik kotoi zuriaren frogara igaro ei dira orain.

Printzipioz irudi luke alderdi horientzat eskandaluen dinamika hau mingarria izan daitekeela. Baina PP eta PSOE batzen dituen helburu sakrosantuari dagokionez, alegia, Espainiaren batasuna betikotzeari begira, ez da bat ere kaltegarria sortutako eskandaluen dinamika. Are, Estatuko punta batetik bestera Madrilgo metropoliari begira bizitzea da, hain zuzen, lekukoa jaso zutenei frankismoak utzitako *desideratuma*. Arreta gunea non, eskema mentala han. Proiektzio mediatikoa zerk, horrexek garrantzia. Hortik sortzen

Estitxu Garai Artetxe

EHU-KO IRAKASLEA

@egarai

Gelako talde osoari galdetu nion ea ba ote zekiten Ogasun sailburua zein den. Arrastorik ez. Madrilen azken boladan protagonista izan diren ministro guztien izenak, ordea, ezagunak egiten zitzaizkien. Ez da harrizkoa, *Teleberri*-n ere zuzeneko konexioa egin baitzuten Montón Osasun ministroak dimititu zuen egunean

dira erreferentziasan politikoak. Telebista minutuen eta bozka kopuruaren arteko erlazioa zuzenki proportzionala da ikuskizuna eta politika batzen diren garaiotan. Hortaz, zalantzarik ez: egin dezatela berba, nahiz eta gaizki esan.

Zorionez Euskal Herrian baditugu zurrumbilo horretatik at euskal politika eta euskal gaiak agendaren erdigunean kokatzen dituzten komunikabideak. Ez da kasualitatea komunikabide horiek euskaraz izatea. Alabaina, ezin liteke esan gure jendartea hortik at bizi denik. Atzo pasilloko elkarrizketa informalean ikasleei (publizitateko laugarren mailako gaztelaniazko taldeari) galdetu nien ea ba ote zekiten zer gertatzen den EAEko aurrekontuekin. Erantzunik ez. Ondoren, klasean bertan, beste kontu bat aitzakia hartuta talde osoari galdetu nion ea ba ote zekiten Ogasun sailburua nor den. Arrastorik ez. Madrilen azken boladan protagonista izan diren ministro guztien izenak, ordea, ezagunak egiten zitzaizkien. Ez da harrizkoa, *Teleberri*-n ere zuzeneko konexioa egin baitzuten Montón Osasun ministroak dimititu zuen egunean: "*Escándalo, es un escándalo: hau espetakulua, salalala*".

Politikaren banalizazioaren aurrean, ikusle hutsak diren herritarrak sortzen dira, eta eguneroko bazka politikarekin zerikusi gutxi eta pertsonen ibilbide pertsonal malkartsuekin lotura handiagoa duten gaiak dira. Espektakularizazio horretan, jendearen bizimoduan benetako eragina duten gaiek (aurrekontuek esaterako) aspergarriak dirudite. Euskal eremu politiko eta komunikatiboa indartu nahi badugu, bi aukera baino ez ditugu (tarteko grisak alde batera utzita): 1) edo politikaren muina beste gune batzuetara ekartzen dugu, albistegi eta titularretatik hasi, aktualitateko programetatik eta iritzi artikuluetatik igaro eta kaleko elkarrizketetara arte; edo 2) espetakulu berri batean aktore bihurtzen gara. Bestela, gure partez, beste batzuek jarraituko dute antzetzten. ■